

Székely-Udvarhely Rt. városi tanács
4435 sz. Ért. 1914. JÚN.
1914
15

UDVARHELY VÁRMEGYÉ HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Tizenkettedik évfolyam. 23. szám. Szerkeszti: Székelyudvarhely, 1914. június 4.

Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 12 korona. Egyes szám ára 50 fillér.

Dr. Keith Ferencz
varm. tb. főjegyző.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely, Kossuth-u. 14. Az előfizetési pénzek a m. kir. adóhivatalhoz küldendők.

I. Vármegyei szabályrendeletek és közérdekű határozatok.

206.

Szám 4598—914.

Hirdetmény.

A törvényhatósági bizottság a 814—1913. szám alatt hozott és a vármegyei hivatalos lap folyó évi 1. számában közzétett határozatával a tisztviselői nyugdíjintézetéről alkotott szabályrendelet 23. §-át akként módosította, hogy az özvegyek nyugdíjigényét az 1914. évi január hó 1-étől kezdődő érvényességgel 20 százalékkal felemelte.

A m. kir. belügyminiszter ur a folyó évi május hó 12-én 44512—1914. szám alatt kelt leiratával ezen határozatot jóváhagyta.

Székelyudvarhelyen, 1914. évi május 25.

Sebesi alispán.

207.

Szám 691—914. ef.

Erdő felügyelő évi jelentése.

Nagyméltóságu miniszter ur!

Az Udvarhelyvármegye területén fekvő erdők mult évi állapotáról szóló jelentésemet utalással az 1879. évi XXXI. t.-cz. 34. §-ában foglalt rendelkezésre tiszteletteljesen az alábbiakban terjesztem elő:

1. *Az erdők területi állománya*: az elrendelt helyesbítések folytán 35·6 kat. holddal szaporodott. Ennek számbavételével, a mult év végén volt: a) talaj minősége tekintetében: véderdő 8033·7 kh., futóhomokon álló erdő — kh., feltétlen erdőtalajon álló erdő 186337·0 kh., nem feltétlen erdőtalajon álló erdő 61·4 kh., b) fánemekre nézve: tölgyerdő 24791·4 kh., bükk és más lomb-erdő 133116·7 kh., fenyőerdő 36524·0 kh., c) a tulajdonos jogi minősége szerint: állami erdő 332·1 kh., községi erdő 15337·5 kh., egyházi erdő 6149·2 kh., közbirtokossági erdő 110562·2 kh., magán erdő 62047·0 kh.

2. *Véderdők területi állománya*: 0·2 k. holdnyi apadás számbavételével 8033·7 kh. kiterjedésű volt.

3. *Az erdők fenntartása*: nevezetesen pedig a kihasznált erdők felújítása tekintetében a mult évi eredmény kielégíthetőnek mondható. Az év folyamán a hátrálékokkal együtt erdősitendő volt 1337·0 kh., beerdősített 1311·7 kh., hátrálékban maradt 89·8 kh., előírásn kívül erdősitett 64·5 kh. A hátrálékok pótlása illetőleg a szándékos mulasztások törvényszerű megtorlása iránti intézkedéseket idejében megtettem. Az előbb kimutatott hátrálékok egyebiránt az illető erdőbirtokosok hanyagságán mulott. Törvényellenes irtás a mult évben nem jutott a hatóság tudomására.

4. *A kopárterületek befásítására*: az elmúlt évben 627000 drb csemete adatott ki, összesen 28 birtokosnak, kik ezen csemete mennyiséggel mintegy 165·0 k.-hold kopár és vizmosásos területet ültettek be, mintegy 51%₀-os sikerrel. A sikerült erdősitések után az elmúlt évben összesen 20 birtokos részesült összesen 12885 korona pénzsegélyben. A befásítandó kopár és vizmosásos területeknek az 1911. évi 35203—I. A. i. számú körrendelet alapján leendő összeírása és kijelölése az elmúlt esztendőben alig haladott előre, különösen a kir. erdőfelügyelőség túlterheltsége és személyzetének elégtelensége miatt.

5. *Erdőégés* nem fordult elő illetve ilyen a kir. erdőfelügyelőségnek bejelentve nem lett.

6. *Rovarkár*: nem fordult elő.

7. *Szállítás*: az elmúlt esztendőben több helyt fordult elő, azonban az erre vonatkozó adatok a m. kir. állami erdőhivatal által még nem lettek közölve.

8. *Az üzenrendezési munkálatok terén* elért eredmény a következő volt: a) ideiglenes gazdasági terv beterjesztett . . . , birtokról — kholdról; b) rendszeres gazdasági terv: beterjesztett 15 birtokról 19917·7 kholdról, felülvizsgáltatott 11 birtokról 19839·5 kholdról, jóváhagyott: 11 birtokról 732·6 kholdról c) Üzemátvizsgálási munkálat: beterjesztett 19 birtokról 227·17 kholdról: felülvizsgáltatott: 5 birtokról 80·0 kholdról, jóváhagyott 7 birtokról 2776·2 kholdról.

A. Kertész felügyelő által látott
m. kir. 1914. máj. 27. n. 4. v. 10

9. *Rendkívüli fahasználat*: 26 esetben 11265 kholdra és 6483 drb szálfára és 36 lfm. tűzifára terjedőleg engedélyeztetett. Ezen rendkívüli fahasználatok jelentékeny része az 1913. évi 76024—1. A. 2. F. M. számú rendelet alapján az árvizek által okozott közlekedési akadályok elhárítása, valamint megrongált lakóházak és gazdasági épületek helyreállítására.

10. *Egyéb rendkívüli erdőhasználatok*: 1 birtokosnak rendkívüli legeltetésre, 1-nek marhacsapás nyitására adatott engedély.

11. *Erdei fatermekék szárazon történtő szállítására*: adatott 1 engedély.

12. *Erdőrendészeti áthágás miatt*: a büntető eljárás foganatosítása végett 5 esetben tettem indítványt. Az áthágások főleg erdősírtési mulasztások voltak (3 esetben).

13. *Az erdőszeti személyzet állománya* a következő volt: okleveles erdősírt 7 egyén, szakvizsgázott erdőőr 21 egyén, erdőszolga 152 egyén. Ezeket kívül magán birtokosoknál még 20 erdőőr nyert alkalmazást.

Kir. erdőfelügyelőség. Marosvásárhely, 1914. évi márczius 28-án.

Krajcsovits Béla s. k.,
m. kir. főerdőtanácsos, kir. erdőfelügyelő.

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

208.

Szám 123—914.

Nagyságos alispán urnak

Székelyudvarhely.

A nagyszabeni m. kir. bábaképezde igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy a következő bábatanfolyam 1914. szeptember 5-én kezdődik az oktatás magyar, német és román nyelven történik.

A felvétel feltételei:

1. Keresztlevél.

2. Olvasás és írásban való jártasság. Iskolai bizonyítvány.

3. Orvosi bizonyítvány.

4. Erkölcsei bizonyítvány

A felvételért előre kell folyamodni vagy szeptember 5-én személyesen jelentkezni az intézet igazgató tanáránál az előírt iratokkal.

A tanulók egy része az intézeti internátusban lakik, hol 38 ágy áll rendelkezésükre. Az ételmezést a növendékek mind az intézetben kapják (20 kor. honaponként).

Felvételük alkalmával vizsgadíj, oklevél és bélyegdíj bábatáskáért stb. 80 koronát és 5 hónapi ételmezésért (hónaponként 20 kor.) 100 koronát kell lefizetni. Azonkívül írószerek fehér kötények beszerzéseért saját maguk gondoskodnak.

Minden tanfolyamban a szorgalmas és jó magaviseletű szegény növendékek között 2000 kor. osztatik szét ösztöndíjjal.

Nagyszabon, 1914. évi május 25.

Dr. Süßmann Frigyes s. k.,
igazgató-tanár.

Szám 4774—914.

A járások főszołgabiráinak, valamennyi községi előljároságnak.

Közzététel czéljából fenti hirdetést tudomására hozom.

Székelyudvarhelyen, 1914. május 28.

Sebesi alispán.

209.

Szolnokdobokamegye alispánjától.

Szám 6968—914.

Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság első tisztviselőjének.

Vajdaháza község folyó évi április hó 29. gondatlanságból keletkezett tűz következtében teljesen a lángok martaléka lett; a két napon dühöngő pusztító elem 37 családot tett teljesen koldussá, s igen sok embert fosztott meg vagyona tetemes részétől.

Vármegyénket az utóbbi évek folyamán többször sújtották a legnagyobb elemi katasztrófák, minek következtében a lakosságnak jobb módú része is teljesen kimerült s képtelen már elesett embertársait segíyezni.

Ennek folytán azon társtörvényhatóságok közönségéhez fordulunk, kiket a gondviselés megkímélt a sorscsapásoktól, a kiknek még módjukban áll a végső nyomorban és kétségbeesésben vergődőkön segíteni, könnyeiket letörölni s a koldus botot kezükből kivenni.

Kérem sziveskedjék az adomány gyűjtést a vármegye (város) területén elrendelni, esetleg valamely alapból segélyt szavaztatni s azt valamint a begyűlendő adományokat a deési adóhivatalba lehetőleg mielőbb megküldeni.

Deés, 1914. május hó 5-én.

Alispáni szék üres:

Hyc s. k., főjegyző.

Székelyudvarhely r. t. város polgármesterének, mind a négy járási főszołgabiráónak, valamennyi községi és körjegyzőnek.

A gyűjtés megkísérlése és eredmény esetén a gyűjtött összegnek közvetlenül az átiratban jelzett címre leendő elküldése czéljából kiadom.

Székelyudvarhelyen, 1914. május 23.

Sebesi alispán.

210.

Sárosvármegye alispánjától.

Szám 3828—914.

Tárgy: A zborói tűzvész ügye.

Valamennyi vármegye alispánjának és törvényhatósági joggal bíró város polgármesterének.

Folyó évi április hó 26-án Zborón nagy tűzvész pusztított, melynek nagyszámu lakóház és

melléképület lett áldozatává. A kár összeg körülbelül ötszáz ezer korona, melyből aránylag kevés van biztosítva. A népnek, a mely különben sem gazdag, nyomora őriasi.

Tisztelettel kérem a czimzetteket, sziveskedjenek a nyomor enyhítése végett törvényhatóságuk területén gyűjtést indítani, s odahatni, hogy a községnek bár nem magyar anyanyelvű, de, mindenkor hazafias érzelmű lakossága, Rákóczy Ferencz nagy fejedelmünk egykori udvar népének unokái nagy inségükben is megérezzék Magyarországi lakosságának támogatását. Tisztelettel kérem, hogy az adományokat közvetlenül a bártfai járás főszolgabirójának czimére küldeni sziveskedjék.

Eperjes, 1914. május hó 13.

Hazafias üdvözléssel:

Tahy s. k., alispán.

Szám 4439—1914.

Székelyudvarhely r. t. város polgármesterének, mind a négy járási főszolgabirónak, a községi és körjegyzőknek.

A gyűjtés megkísérlése és eredmény esetén a gyűjtött összegnek közvetlenül a fent említett járási főszolgabíró czimére leendő elküldése céljából kiadom.

Székelyudvarhely, 1914. május hó 18.

Sebesi alispán.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

211.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

48100, III. A-1 szám.

Körrendelet.

Valamennyi városi és vármegyei törvényhatóságnak.

Kérdés merülvén fel aziránt, hogy a bélyegzetlen illetve hamisított bélyeggel áruba bocsátott husok elkobzása minő szabályok szerint történjék s az ilyen hus elkobzása után minő elbánásban részesíttessék, erre vonatkozólag — az országos állategészségügyi Tanács szakvéleményének meghallgatása után — mihez tartás és megfelelő eljárás végett a következőkről értesitem a közönséget.

Az ilyen husok elkobzására és az azokkal való további elbánásra nézve a husvizsgálat tárgyában 54300—908. sz. alatt kiadott itteni rendelet 86. §-a közelebbi intézkedéseket nem tartalmazván, e részben általában az 1888. VII. t. cz. 155 §-nak rendelkezései tekintendők irányadóknak. Mindazonáltal az ilyen husok emberi élelemre csak az esetben értékesíthetők, ha nem lettek az idézett rendelet 114. §-ának harmadik kikezdésében megállapítottaknál kisebb részekre feldarabolva ha

az egyes darabokban az illető testtájékok nyirokcsomói feltalálhatók s ha az utólagosan fogantatott husvizsgálat alapján közfogyasztásra alkalmasoknak találtak.

Ez esetben is azonban az ilyen származásuknál fogva csekélyebb értékűeknek tekintendő husok értékesítése csakis hatósági husszékben való árusítás útján történhetik. Az értékesítés alapján befolyó vételárból a hatósági husszék használatáért fizetendő díjak levonása után iennmaradó összeg pedig az 1901. XX. t. cz. 23. §-ban megjelölt czélokra fordítandó.

Ha azonban az 54300—908. sz. rendelet 86 §-a alapján elkobzott husok az ezen rendelet 114. §-nak harmadik kikezdésében jelletteknél kisebb darabokra lettek felaprítva illetve, ha az egyes darabokon az illető testtájékok nyirokcsomói már fel nem találhatók s így az utólagos husvizsgálat sikeres megejtésének alapfeltételei hiányoznak, ugy az esetben az ilyen husok a fent jelzett korlátozással sem bocsáthatók emberi fogyasztásra, hanem azok a többször hivatkozott rendelet 88. §-ában előirt elbánás alá veendőek.

Továbbá még az a kérdés is intézetett hozzám, hogy az 54300—908. sz. rendelet 114. §-ban előirt mintától eltérő igazolvánnyal idegen helyről behozott bélyegzetlen hus a behozó mérsárosnak saját székéből korlátozás nélkül leendő kimérésre kiadható-e?

Erre vonatkozólag közlöm, hogy az ilyen hus a hivatkozott rendelet 86. §-a alapján szintén minden esetben elkobzandó.

Az értékesítés tekintetében pedig a jelen rendeletben foglalt szabályok tekintendők irányt adóknak.

Budapest, 1914. május 15.

a miniszter helyett:

Bartók s. k.
államtitkár.

Szám: 4564—914. alisp.

Valamennyi járási főszolgabiróság, Székelyudvarhely város polgármestere rendőrkapitányság és valamennyi községi előljárásnak.

Fenti rendeletet tudomás és ahhoz alkalmazkodás végett közlöm.

Székelyudvarhelyen, 1914. évi május 22.

Sebesi, alispán.

212.

21958 VI. a.—914. B. M. számú körrendelet.

A Vakokat Gyámolító országos Egyesület gyűjtő perselyeinek az állami anyakönyvi hivatalokban illetve házasságkötés céljaira szolgáló helyiségekben felállítása ügyében kibocsátott körrendelet megújítása tárgyában.

Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság első tisztviselőjének.

Az 1898. évi november hó 27-én 75.087/1898

szám alatt (Belügyi Közlöny 1898. évfolyam 550 lapján) kibocsátott itteni körrendelettel a Vakokat Gyámolító országos Egyesületnek céljai előmozdítása végett megengedtetett, hogy önkéntes adományokat olyképpen is gyűjthessen, miszerint az állami anyakönyvi hivatalokban, illetve azon hivatalos helyiségekben, hol a házasságkötés ténye megy végbe, gyűjtőperselyeket helyezhessen el.

Mint hogy a Vakokat Gyámolító országos Egyesület társadalmi intézmény, emberbaráti s kulturális és szociális feladatainak megvalósításához a társadalom filléreit nem nélkülözheti, sőt első sorban ezekre van utalva:

Ennélfogva nevezett egyesület kérelmére felhívom alispán (polgármester) urat, hogy ezen emberbaráti intézmény hathatós támogatására az anyakönyvvezetők figyelmét újból hívja fel azzal, hogy a gyűjtésnek minden kényszer kizárásával kell történnie.

Budapest, 1914. május 8.

a miniszter helyett:

Perényi s. k.
államtitkár.

Szám: 4515—914. alisp.

Valamennyi állami anyakönyvvezető urnak.

Tudomás és a nevezett egyesület gyűjtésének a körrendeletben foglaltak szerint való megfelelő támogatása céljából közlöm.

Székegyudvarhelyen, 1914. évi május hó 22.

Sebesi, alispán.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körölvények.

Állati betegségek. *Veszétség* megszűnt Székegyudvarhely város ebállományában.

Lépfene megszűnt Székelydála község szarvasmarha állományában.

Sertéspestis fellépett szorványosan Homoróddaróc községben.

Árverési hirdetmény. (42—914. szám.) Alólírott község előjárósága közhírré teszi, hogy Homoródszentmárton község tulajdonát képező 4 szobás s megfelelő melléképülettel s korlátlan italmérési engedéllyel bíró korcsma háza 1914. évi július 1-től 6 (hat) évre nyilvános árverésen bérbe adatik.

Kikiáltási ár évi bére 1000 korona.

Az árverés határnapja 1914. *junius 14.* d. e. 8 órakor Homoródszentmárton község házánál. Árverezni szándékozók a kikiáltási ár 10 %-át az árverés megkezdése előtt letenni tartoznak. Feltételek a körjegyzői irodában megtekinthetők.

Írásbeli zárt ajánlatok ha a bánatpénz mellékelve van s azon kijelentést, hogy a feltételeket ismeri s azokat kötelezőknek elismeri elfogadtnak, valamint utóajánlat is.

Homoródszentmárton, 1914. május hó 26.
Gáspár Albert k. jegyző, *Szabó Mózes* főbíró.

Hirdetmény (402—914. szám.) Alólírott által közhírré tétetik, hogy Telekfalva község vadászati joga 1914. *junius hó 20* án d. e. 9 órakor a község házánál haszonbérbe adatik. Kikiáltási ár 12 kor. Bérlet tartama 6 év. Feltételek községi bírónál megtekinthetők.

Homoródszentlászlón, 1914. május hó 25.
Menyhárt János k. jegyző.

Versenyárgyalási hirdetmény. (1645 a. szám.) Alólírott hivatal a héjjasfalva—csikgyimesi állami közút 25—26 km. szakaszán levő 62/a sz. hid, a felsőboldogfalva—felsőrákos—szásmagyarosi állami közút 12.7—12.8 km. szakaszán levő 31. sz. áteresz és székegyudvarhely—gyergyószentmiklósi állami közút 17—18 km. szakaszán levő 66. sz. hid ujjáépítésének biztosítása céljából versenyárgyalást hirdet.

Ajánlatok tehetők külön-külön műtárgyanként.

Előirányzott építési költség: 62/a. sz. 1675.18 k., 31. sz. 1671.95 k., 66. sz. 3315.35 k.

A munka előirányzott összköltsége 6062 kor. 48 fillér.

A versenyezni óhajtók felhívottnak, hogy »Ajánlat utvonalm. sz. műtárgy építési munkára« felírással ellátott, pecséttel lezárt borítékba helyezett ajánlataikat 1914. évi *junius hó 22-ik* napjának d. e. 10 órájáig alólírt hivatalhoz közvetlenül, vagy posta útján nyújtsák be.

Az ajánlatban, az előírt ajánlati minta felhasználásával, a kiírási művelethez tartozó költségvetésben előirányzott egységárhoz képest felajánlott árleengedés, vagy ráfizetés százalékban, valamint az ajánlati összeg számokkal és betűkkel kiírandó.

Az ajánlatához az ajánlati összeg 5 %-át kitevő bánatpénznek valamely m. kir. adóhivatalnál, vagy állampénztárnál történt letételéről szóló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata, vagy a bánatpénz elküldését igazoló postai feladó levény csatolandó.

Azok az ajánlattevők, kik a munkálat teljesítésére törvényes képesítéssel, illetőleg jogosítvánnyal nem bírnak, kötelesek ajánlatukban képesítéssel bíró megbízottat megnevezni.

Azok az ajánlattevők, akik az alólírt állam-építészeti hivatal felügyelete alatt munkát nem végeztek, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

Az ajánlatok az alólírt hivatalban 1914. évi *junius hó 22-én* d. e. 10 órakor fognak felbontatni. A versenyárgyaláson az ajánlattevők vagy képviselőik jelen lehetnek.

A művelet és feltételek a hivatalos órák alatt az alólírt hivatalban megtekinthetők és ott az azokra vonatkozólag netán szükséges felvilágosítások is megadatnak. Ugyanott az ajánlati minta díjtalanul megszerezhető.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a versenyár-

gyalás napjától számítva hatvan napig maradnak kötelezettségben.

Székelyudvarhely, 1914. évi május hó 22. Székelyudvarhelyi m. kir. építészeti hivatal.

Felfogott állatok. 13. — Homoródbene községben május hó 26-ától fogva egy 3 éves fekete bivalytehén van felfogva. Igazolt tulajdonosa folyó év június 10-ig jelentkezzék átvételre, ellen esetben el fog adatni.

14. — Székelymuzsna községben egy drb. 7—8 éves idős fekete tehén bivaly van fel fogva, T_T jegyű; igazolt tulajdonosa 8 napon belül átveheti, s ha 8 nap alatt igazolt tulajdonosa nem jelentkezik, akkor az állat árverésen elfog adatni.

15. — Korond községben május hó 24-én 2 darab, egyik sötét, a másik piros pej kancza felvan fogva; 4 év körüliek, a piros nyakán szíjjal felkötött öntöt pergő van. Igazolt tulajdonosa Korond község előljáráóságától átveheti.

16. — Május hó 14-én Szederjes községben felfogott egy drb. sárgás tarka szőrű tehén, a tehén körülbelül 12—14 éves, bal szarván romai XIII. jobb szarván arabs 143. számjegyek vannak.

Igazolt tulajdonosa Szederjes község előljáráóságánál átveheti.

Körözendő személyek. 73. — Baló Dénes 14 éves erdőfülei lakos f. évi április 22-én Székelyszáldobos községből, ahol szolgált mint cseléd, ismeretlen helyre távozott. Személyleírása: arcza: kerek, haja: gesztenye színű, szeme: kekes, különös ismertető jegye: nincs. Körözendő s feltalálás esetén az oklándi járási főszolgabíró az 1717—1914. számra való hivatkozással értesítendő.

74. — Csubirka Fereucz dési illetőségű 14 éves a kolozsvári m. kir. állami gyermekmenhely kötelékébe tartozó s legutóbb Cziró György székelykereszturi pékmesternél alkalmazásba lévő tanonc f. évi május hó 17-én megszökött, ismeretlen helyre távozott. Körözendő s feltalálás esetén a székelykereszturi járás főszolgabírja elé kísérendő.

75. — Goiger (Grigor) János népfelkelésre kötelezettnek (kinek anyja Goiger Teréz) ki 1892 év márczius hó 4-én Szegeden született, illetőségének megállapítása vált szükségessé. Nevezetteket nyomozni és feltalálás esetén illetőségi viszonyaikra kihallgatni, a felveendő jegyzőkönyveket pedig Szeged város tanácsának megküldeni kell.

VÁLTOZÁSI KIMUTATÁS (9. sz. minta az 1912. évi LXIX. t.-e. V. u. §-hoz) a nyilvántartott lovak tekintetében havonként beálló változásokról — nyomtatvány a Besek D. Fia könyvnyomdában szerezhető be.

